

UDK 811.163.42'367.633
Stručni članak
Rukopis primljen 31. V. 2005.
Prihvaćen za tisak 14. XII. 2005.

Željka Čelić
Filozofski fakultet
Ivana Lučića 3, HR-10000 Zagreb
zcelic@ffzg.hr

ZALIHOSNA UPORABA PRIJEDLOGA *OD* U POSVOJNOME ZNAČENJU¹

U radu se analizira uporaba prijedloga *od* u ruskome standardnome jeziku u sintagmama s posvojnim značenjem. Pri izricanju posvojnosti norma ruskoga jezika (kao i hrvatskoga) ne dopušta primjenu prijedloga *od*, jer takve sintagme mogu funkcionirati bez toga prijedloga. Neuporaba prijedloga ne narušava i ne sužava značenje sintagme.

Tijekom razdoblja SSSR-a standardni je jezik od narušavanja gramatičke i sintaktičke strukture čuvala intelektualna sredina. Danas, gotovo 15 godina od promjene političkogospodarskoga sustava, došlo je i do promjene u odnosu prema standardu: društvene promjene koje su strogo kontrolirani Sovjetski Savez okrenule prema tržištu Zapada², unijele su novine i u jezik ili preciznije rečeno: nestao je apsolutni nadzor nad procesom unošenja novoga-razgovornoga-stranoga u korpus standarda koji se dičio 200-godišnjom postojanom tradicijom, osobito u pravopisu.

Globalizacija je omogućila (jesu li posljedice za društvo ili jezik pozitivne ili nisu, sociološki je problem, ovdje se pokušava razmatrati tek jezično sta-

¹ U tekstu je dan osvrt na mogući odraz uporabe njemačkoga prijedloga *von* u istoj funkciji u ruskom i hrvatskome jeziku te osvrt na utjecaj engleskoga jezika na ruski kao posljedica širenja zapadnoevropskoga tržišta na područje bivšega Sovjetskoga Saveza.

² «Raspad Sovetskoga sojuza označal, v častnosti, i razrušenje bol'shej časti pregrad, stojavših na puti k obščeniju s zapadnym mirom: aktivizirovalis' delovye, naučnye, torgovye, kul'turnye svjazi, rascvel zarubežnyj turizm, v tom čisle i tak nazывaemye *šop-tury*, to est' poezdki za granicu za tovarom ...» (Voroncova i dr. 2000: 144).

nje koje potvrđuje taj utjecaj) da se verbalizirani rezultati zapadne proizvodnje, mahom američke, zavuku (i to u velikoj mjeri i, čini se, dugotrajno) i u svijest izvornih govornika (u prvome redu mlađih) koji (engleske) riječi, uglavnom sjevernoameričkoga govornog područja, uopće ne doživljavaju kao engleske, odnosno strane. Takav je postupak oduvijek bio normalna posljedica ljudske interakcije: preuzeti od drugoga postignuće koje se sami niste dosjetili stvoriti, i pritom, uz postojeći predmet, preuzeti i naziv za njega te taj isti naziv za određeni materijalizirani pojam pokušati prilagoditi vlastitomu izgovornom sustavu i morfološkoj strukturi.

Problem nastaje kad se počnu preuzimati neadaptirane konstrukcije koje narušavaju sustav jezika primatelja, pobijajući pritom njegove osnovne značajke.

Jedan od takvih primjera u ruskome standardnom jeziku jest i (suvišna) uporaba prijedloga *ot* (hrv. *od*) u posvojnome značenju, koja, pritom, zamjenjuje posvojne pridjeve u toj funkciji³, a ta je funkcija značajka ruskog (i hrvatskog) jezika. Takav razgovorni oblik⁴ ušao je u jezik televizije (i državne, ne samo komercijalne), novina, interneta, ali i prijevodne književnosti⁵. Dakle, ne radi se tek o pojedinačnoj lektorskoj nepažnji u ispravljanju tekstova.

U ovome se članku pokušava prikazati neopravdanu tendenciju da se normativna konstrukcija izražavanja posvojnosti bez prijedloga *od* zamijeni konstrukcijom koja inzistira na uporabi toga prijedloga u spomenutoj funkciji.

Hrvatski se i ruski jezik, da bi izrazili pripadanje komu ili čemu, koriste pridjevom; prijedlog *ot/od* u oba se jezika upotrebljava uz imenicu u genitivu⁶, a značenja koja se postižu takvom kombinacijom različita su, no ni jedan primjer pronađen u rječnicima i gramatikama ruskog i hrvatskoga književnog jezika nema u sebi odrednicu pripadnosti:

³ «Posvojnim se pridjevima izriče odnos prema osnovnoj riječi, neko pripadanje njoj u širem i užem smislu.» (Barić 1990: 240).

⁴ «Tak, oficial'no-delovaja reč' podverglas' značitel'nomu vozdejstviju norm bytovoj razgovornoj reči i žargonov. Pojavilos' ogromnoe količestvo narušenij jazykovyh pravil, voznikli massovye jazykovye ošibki.» (Voroncova i dr. 2000: 137).

⁵ V. **Tolkien*, Vlastelin kolec: iako se prevodilac koristi književnim ruskim jezikom koji je neuobičajeno bogat crkvenoslavenizmima za takvu vrstu književnosti (prema tomu, autor je jezični znalac), ipak se potkrala *greška – ot Bil'bo*.

⁶ « (...) **od** - pravi / primarni prijedlozi (...) služe samo kao prijedlozi i čije se značenje danas ne može izvesti ni iz koje druge riječi.» (Barić 1990: 183).

«**od** (...) slaže se s genitivom kao padežom koji ima najširi opseg značenja i prema tome i najmanje određeno značenje, koje se može svesti samo na obavijest da se imenica ne upotrebljava samostalno.» (Barić 1990: 185).

«Predlogi elementarnoj struktury, (...) ne svjazannye živymi motivacionnymi otnošenijami s kakimi-libo znamenatel'nymi slovami (...) 'ot' ('oto') - s rod. p. (...)» (*Kratkaja russkaja grammatika* 2002: 369).

Uporaba u ruskome⁷:

- «polazišna točka, izvor čega, neposredna veza s čim, dio cjeline ('pugovica ot pal'to), prevencija⁸, uzrok, suprotstavljenost dvaju predmeta, datiranost (npr. dokumenta), ustaljeni izrazi ('god ot godu')». (Ožegov-Švedova 1995: 457)
- «porijeklo: pis'mo ot druga; svrha: futl'ar ot očkov» (isto, 514)
- «ot, oto pred. s rod. p. 1. vid, reže od, redko z, iz (kogo-čogo); v zavimsimosti ot pogody (...); 2. pri oboznačenii pričiny, povoda (...) ot neterpenija ...» (*Novij ukrajins 'ko-rosijs 'kij, rosijs 'ko-ukrajins 'kij slovnik* 2000: 867)
- «(...) ukazyvaet na osvoboždenie ot objazanostej, izbavlenie ot opasnosti ...; na otnjatje, iz'jatje, vyčitanie, razdelenie ...; vremennye otnošenija; istočnik, proishoždenie; otpravnuju točku, ishodnyj punkt, predel; pričinu dejstvija; prostranstvennyje otnošenija; na različie.»

(*Novyj anglo-russkij slovar* ' 2000: 256)

Gramatika ruskoga jezika Radoslava Poljanca (1967) donosi samo jedan primjer u kojem se koristi prijedlog *ot*:

- «On prišel ot sestry.» Došao je od sestre. (1967: 122)

Uporaba u hrvatskome⁹:

- početna točka ili granica kretanja, odjeljivanje od koga ili čega, izvor čega, uzrok izvan subjekta, uzrok općenito, dio usporedbe, građa ili tvar od čega je nešto napravljeno, upotreba uz mjeru, iza komparativa.

⁷ Navodim neke primjere normativne upotrebe prijedloga *ot*, nadenih u istim izvorima u kojima su pronađeni i nenormativni primjeri:

- Recept *ot* perhoty (Panorama, br. 10);
- Tol'ko u nas!!! na ostatak po kartočnomu ščetu: *ot* 300 USD/EURO - 5 % godovyh, *ot* 10 000 rub. - 8 % godovyh (Panorama, br. 11);
- umret' *ot* žaždy (TV).

⁸ Primjere koji potpadaju pod uvjetno nazvanu kategoriju «prevencija»: *zaščita ot vraga, sredstvo ot boli*, vrlo je teško svesti pod jedan naziv jer ga nema ni u izvoru; izvor umjesto naziva kategorije donosi opis svojstava:

«ukazyvaet na čto-n. udaljaemoe, izbegaemoe, podležaščee ustraneniju, prekraščeniju, napravlennoe protiv čego-n.» (Ožegov-Švedova 1995: 514).

⁹ Hrvatski standardni jezik ne dopušta, prema vlastitim propisima, uporabu prijedloga *od* u izražavanju posvojnosti, ali, kao i ruski, evidentira utjecaj govora i narušavanje norme (v. bilj. 19.).

Hrvatski enciklopedijski rječnik 2002: 852; 2004: 92; Anić 1991: 399; 1998: 657; 2000: 657¹⁰).

Gramatika hrvatskoga jezika Stjepka Težaka i Stjepana Babića (1992) spominje tek kad se prijedlog *od* izrijekom ne smije upotrebljavati:

»Genitiv koji označava pripadnost i podrijetlo zove se **posvojni** ili **posesivni genitiv**. (...) Posvojni genitiv ne treba upotrebljavati s prijedlogom *od* kad se radi o živim bićima. **Ne valja: knjiga od mog brata, rodna kuća od Nikole Tesle. Valja: knjiga mog brata, rodna kuća Nikole Tesle.**

Može se upotrebljavati posvojni genitiv s prijedlogom *od* kad imenica u genitivu znači nešto što nije živo: *ključ od ormara, noga od stola, zvučnik od radija, antena od televizora, držak od noža, koštica od šljive*.« (Težak-Babić, 1992: 254).¹¹

Tomislav Maretić u Gramatici hrvatskoga ili srpskog književnog jezika (1963) relativizira funkciju prijedloga *od*: «Pripadanje se može izricati i samim genitivom bez prijedloga *od*.» (Maretić, T. 1963: 576)¹²

Ako se, pak, odmaknemo od strogih struktura standardnih jezika i pogledamo govor, zaključit ćemo da takva uporaba nije nova (nova je u ruskome suvremenom standardnom jeziku¹³); možda je najlakše objašnjenje takvih mogućnosti utjecaj njemačkoga¹⁴ u oba jezika. Dok je njemački jezik u Hrvatskoj funkcionirao i kao službeni jezik, pa je utjecaj na strukturu hrvatskoga lakše prepoznati, u ruskome je njegov utjecaj vezan uz, ponajprije, reformske djelatnosti Petra I, pri čemu je postojao izravan utjecaj izvornih govornika njemačkoga jezika – stručnjaka koji su dolazili na područje Ruskoga Carstva te postajali sastavni dio ruskoga stanovništva. No, bez obzira na činjenicu da su i na ruskome i na hrvatskom području živjeli govornici njemačkoga jezika, na ruskome govornom području nije bilo političke prisile da se stanovništvo koristi njemačkim jezikom, postojala je tek preferencija socijalnoga statusa, odnosno društvene važnosti.

¹⁰ U *Rječniku hrvatskoga jezika* V. Anića iz 2003. g. (str. 907.) *od* se navodi samo kao dio složenoga glagola, složene imenice ili složenoga priloga.

¹¹ «U primjeru (1) *mladunče srne*, koju možemo nazvati posvojnomo sintagmom, mladunče – glavni je član (određenica) u daljnjem tekstu *posjedovano*, a *srne* zavisni član (određenica) *posjednik*. (...) Unutar takve sintagme, među njezinim sastavnicama vlada odnos *upravljanja*, i to slabog upravljanja jer određenica (posjednik) može biti ostvarena i drugim oblikom, primjerice *mladunče u srne* ili *mladunče od srne (razg.)*.» (Kuna 1999: 14).

¹² Citat prema Kuna, B. (1999: 95).

¹³ V. bilj. 23. o relativnosti kategorizacije zalihosne uporabe prijedloga *od* u posvojnomo značenju kao nove pojave u ruskome standardnom jeziku.

¹⁴ Govori se o jednakom utjecaju upravo njemačkoga jezika na hrvatski i ruski; utjecaj latinskog, odnosno romanskih jezika na sintaksu navedena dva slavenska jezika nije jednak, utjecaj njemačkog jest.

Bez obzira i na tu razliku, u oba je jezika zaživjela konstrukcija *prijedlog od* uz imenicu u genitivu, iako je njemački prijedlog *von* vezan uz dativ, pri čemu se sama imenica ne mijenja kroz zavisne padeže¹⁵.

Donji primjer najčešća je primjena formule kada se uz prijedlog *od* upotrebljava imenica u genitivu (u ruskome standardu imenica ne dobiva svoj formalni genitivni nastavak) i koja označava pripadanje komu, čemu:

«Der Roman ist **von Fontane**»¹⁶.

Ovaj će primjer podsjetiti da gotovo svaki hrvatski školarac na nastavi lektire pri obradi, najčešće stranog, književnog djela ovako izražava autorstvo: knjiga je *od Hugoa, od Ljermontova*.

Takav je pristup lako shvatiti, budući da sufixi¹⁷ kojima se označava pripadnost u hrvatskome jeziku (Ljermontovljev roman, Hugoova Esmeralda; s druge strane Dostojevski predstavlja još veći problem, tek *roman Dostojevskoga* zvuči dovoljno prilagođeno) predstavljaju problem za neuvježbani artikula-cijski sustav prosječnoga govornika.

Jezični propisi¹⁸ zahtijevaju da se na kraju ipak usvoje teže, ali pravilne verzije, dok ćete, s druge, pak, strane početi primjećivati da i u stranim jezicima¹⁹

¹⁵ »von Prp (D) von mir - ot menja; von Berlin nach ... iz Berlina v ...»

(Langenscheidts Taschenwörterbuch Russisch-Deutsch, Deutsch-Russisch 2003: 1117)

¹⁶ *Pocket Oxford-Duden German Dictionary* (2003 : 401).

The novel is **by Fontane** jest *istoznačna* engleska inačica prema njemačko-engleskom rječniku. U ovome slučaju engleski takvo značenje izražava pomoću ‘by’ kao da je pisac tek medij prenošenja poruke: «by: (through the agency of) von; written by geschrieben von» (2003: 533).

¹⁷ «Posvojni genitiv ne treba upotrebljavati kada se umjesto njega može upotrijebiti posvojni pridjev. Umjesto *knjiga od Zdenke, kuća od oca, kći od tetke* valja reći: *Zdenkina knjiga, očeva kuća, tetkina kći*.» (Težak-Babić 1992: 254).

«U vezi s odnosom posvojnoga genitiva i posvojnoga pridjeva u našem tradicionalnom jezikoslovlju opće mjesto jest pravilo po kojem treba uvijek dati prednost posvojnemu pridjevu umjesto genitiva kad god je to moguće.» (Kuna 1999: 45).

¹⁸ «Određenje posvojnog značenja genitiva u literaturi je iznimno rastezljiv i neujednačen pojam.». (Kuna 1999: 47).

¹⁹ Ili još pažljivije u vlastitome: - *DVD od Carmen* [Electre]. - 22. 05. 2005. na komercijalnoj televiziji (NET) u emisiji “Planet rasonode”.

– *Nemojte propustiti priliku saznati više o najnovijim tendencijama u društvenoj teoriji od jednog od predvodnika američke kritičke misli.* – Obavijest poslana zaposlenicima Filozofskoga fakulteta u Zagrebu (sic!) 23. 05. 2005.

– *Zapravo sugestija i nije moja, nego od stare gospođe Mingott ...* (Wharton 2004: 86).

– *Pala je rukavica lijeva od D. S.* – 29. 5. 2005. HRT 2 (Croatia Open, karate turnir).

Prema tomu, može se zaključiti da ni hrvatski standardni jezik (jezik javnih glasila i institucija) nije lišen *nepotrebnosti*, ali postoji određena prednost jer su hrvatski puristi (kroatisti) revniji

nešto nije u redu kada registrirate postojanje određenog odmaka od pravilâ jezika kojima su vas učili; primijetiti ćete to jednostavno hodajući ulicom (budući da Ruska Federacija kao i Republika Hrvatska kaskaju u načinima propagiranja za ostatkom svijeta, pa su tako *jumbo* plakati, kartonski ili platnjeni, i dalje prisutni od predgrađa do centra grada), čekajući omiljenu emisiju na televiziji ili čitajući *ozbiljne* političke dnevne novine.

Popis (prikupljen u ožujku i travnju 2005. u St. Peterburgu, RF) može se učiniti prekratkim da bi se sa sigurnošću moglo ustvrditi da formula **od + imenica (gen.²⁰) = pripadanje** zamjenjuje standardno načelo izražavanja bez prijedloga u službenome jeziku kojim se predstavlja nacija u cjelini, ali se itekako može ustvrditi da se radi o sveprisutnoj činjenici (to dokazuje različitost medija od kojih su primjeri preuzeti, a na kojima ipak rade akademski obrazovani građani koji bi, zahvaljujući obrazovanju, trebali biti svjesni jezičnih nepravilnosti). Ta bi činjenica od pojave mogla postati i pravilom, ako puristički faktor u jeziku u potpunosti ne zamre pred zahtjevima potrošačke mase.

Popis gotovo u cijelosti predstavlja jezik oglašivača, ruskih i svjetskih, uz iznimku jednoga književnog djela i najavu za film ²¹:

Vannye s pribambasami <u>ot</u> Bambasa	Bol'šoj pr. VO ¹
Konkurs "SMS-rekord <u>ot</u> žurnala "Vsemirnyj Sledopyt""	Panorama, br. 10
Brilliance <u>ot</u> Schwarzkopf ^{ll}	TV
Pis'mo <u>ot</u> Uoltera Uollesa	isto
Dubl' Ekstenšn <u>ot</u> L'Oreal	isto
Rossijskie stal'nye dveri <u>ot</u> proizvođitelja	Metro, 10. 03. 2005.
Podarok. (...) Osobenno <u>ot</u> Banka "Sojuz"	isto

da na vrijeme upozore na jezične nepravilnosti, dok prvi i posljednji primjer predstavljaju govor koji nije toliko kontroliran kao pisana riječ.

²⁰ Genitiv je najčešće predstavljen u obliku identičnom nominativu jer nema vezanoga morfema karakterističnoga za deklinacijski sustav ruskoga jezika; literatura to objašnjava kretanjem razvoja ruskoga jezika prema analitičnosti:

«Celyj rjad razroznennyh na pervyj vzgljad faktov svidetel'stvuet o naličii tendencii k oslabljeniju padežnyh funkcij v sovremennom russkom jazyke. ... kak pokazateli rosta analitizma.» (Voroncova i dr. 2000: 239).

²¹ v. * i ** .

Bel'o <u>ot</u> Milavicy	isto
Konkurs PR proektov <u>ot</u> Izdatel'skogo doma "Piter"	Bol'saja Raznočinnaja
Lazer <u>ot</u> Brother	Predprinimatel' Peterburga, svibanj 2005.
Arend ploščadej <u>ot</u> sobstvennika	isto
*Lore Torbins v pamjat' o dolgoj perezpiske, s ljubov'ju <u>ot</u> Bil'bo	Tolkien (2004: 37)
Biznes lanč <u>ot</u> šef-povara	Bol'soj pr. VO
<u>Ot</u> Wella	TV
Frazočki <u>ot</u> MASJANI	Peterburgskij telezritel', br. 12
Novejšie modeli <u>ot</u> Audio Service	Panorama, br. 9
Recept <u>ot</u> zvezdy	isto
Kosmetika nečerls <u>ot</u> Avon	TV
Prizy <u>ot</u> "Tvoe TV" i Turoperatora "Sovet po turizmu"	Panorama, br. 13
Audio <u>ot</u> LG – narodnaja marka	TV
Kačestvo <u>ot</u> Henkel	isto
Brokerskoe obsluživanje <u>ot</u> lidera Rossijskogo fondovogo rynka	Astok Press, br. 13
**Fil'm <u>ot</u> sozdatelja "Brigada"	Panorama, br. 17

¹ Desni stupac označava izvor od kojega je preuzet citat. Kraticom *pr* označava se *prospekt* (široka ulica, avenija). *VO* označava *Vasilevsku oblast*, budući da različiti dijelovi St. Peterburga imaju *Bol'soj pr*.

² Kostomarov (1999: 263) navodi uporabu prijedloga *od* uz nazive inozemnih tvrtki i proizvoda kao pojavu, ne razrađujući dalje tu problematiku, niti vlastitu tvrdnju da se ne radi o novim pojavama, već o aktivizaciji starih – kada su i kako ušle u ruski jezik, ne kaže: «Zdes' kstati upomjanut' novuju (ili aktivizirovannuju staruju) formu oboznačenija proizvodjaščih firm, v kotoroj nabljudaeťsja dostatočno svobodnoe obraščenie s russkimi padežami: *braslet s izumrudami ot Kart'e*, *moda ot Kardena* (primery iz reklamnyh gazet 1994 goda), *tehnologija ot "Kseroks"* - *ideal'noe zerkalo Vaše i vsego mira* (Pr., 3.3.94), *ručki ot Parker prodajutsja nažežno zakreplennymi v futljarah s firmennoj simbolikoj* (Izv., 16.11.94).»

U prikazanome se materijalu nazire tendencija da prijedlog *ot* u posvojnome značenju naruši propisanu strukturu ruskoga standardnog jezika. Pritom:

1. Imenice koje označuju stranoga proizvođača ne podliježu sklonidbi; iznimka je primjer Waltera Wallacea u genitivu, koji *kvari* tu relativno dosljednu²² pojavu (ili potvrđuje pravilnost?). Tendencija nesklanjanja postoji, u prvo-me redu, zbog otežanog izgovora stranih riječi (dodatni je problem taj da ruske TV kompanije sinkroniziraju sve strane programe, pa je vrlo teško i rijetko moguće čuti izvornu inačicu) te, s druge strane, da u jeziku odavno postoji zakonitost da se riječi stranoga porijekla ne moraju sklanjati.²³

2. Imenice koje označuju domaće proizvođače nalaze se u genitivu, *pojačane* prijedlogom *ot* (ovdje se uvjetnom iznimkom može navesti primjer *ot sozdatelja «Brigada» (od tvorca «Brigada»*, pri čemu posljednja imenica nije u genitivu, već u nominativu).

3. Postoji i kombinacija strane i domaće riječi, koja funkcionira kao složenica *šef-povar*, pri čemu samo drugi dio složenice dobiva morfem svojstven genitivu jednine za imenice muškoga roda: *ot šef-povara*.

I u ovako malenome korpusu vidljivo je da je posvojna funkcija prijedloga *ot* ušla i u konstrukcije s isključivo ruskim riječima, i to ne samo u profitabilnim tekstovima reklama, već i onim vezanima uz kulturna događanja kojima je standardni jezik osnovni marker (v. ** Brigada) te u književnosti (* Bil'bo).

Ostaju, dakle, pitanja: zbog čega je standardni ruski jezik odlučio upotrebljavati ovakvu konstrukciju za izražavanje posvojnosti, kada vlastitom, bez prijedloga *ot*, može dovoljno dobro izraziti značenje pripadanja? Je li odgovor u zaobilazanju teškoća ortoepije, koje dolaze s preuzimanjem stranih riječi? Ili pomodarstvo: biti što dosljedniji originalu svjetski poznatoga proizvođača određene robne marke (kao što hrvatski *PR-ovi* u posljednje vrijeme ustraju na promicanju bilo domaćih, bilo stranih istaknutih *brandova*). Ili jednostavno takvu situaciju treba shvatiti kao inertnost ruskih jezikoslovaca da ukažu na nepravilnosti u vlastitome književnom jeziku?

Kao posljednju mogućnost odgovora (alternativnog?) na ovakvu *nepotrebnost* i gramatički nepravilnu upotrebu prijedloga *ot*, u konstrukcijama za izražavanje posjedovanja, možda treba zahvaliti ovakvu poimanju sadržaja, tj. jezgre prijedloga, a koja se navodi u *Kratkoj ruskoj gramatici* (2002: 369): prijedlozima se izražavaju osnovna značenja, identična onima koja izražavaju i zavisni

²² Osobito kad je riječ o reklama čiji je sadržaj vezan uz trgovačke marke.

²³ Kao što su pal'to, kakao.

padeži imenica, ali s tom razlikom da ih prijedlozi izražavaju *određenije* i *diferenciranije*?²⁴: »Predlogami vyražajutsja te že osnovnye vidy otnošenij, kotorye vyražajutsja kosvennymi padežami suščestvitel'nyh, odnako po sravnenuju s kosvennymi padežami predlogi sposobny vyražat' eti otnošenija bolee opredeljeno i differencirovanno.« (2002: 369).

Izvori:

1. Astok-Press, sankt-peterburgskaja reklamno-informacionnaja gazeta.
2. Metro, Ežednevnaia informacionnaja gazeta.
3. Panorama. Teleprogramma.
4. Peterburgskij telezritel'. Teleprogramma.
5. Plakati na Bol'shom prospektu VO, u Bol'shoj Raznočinnoj PO.
6. Predprinimatel' Peterburga.
7. Wharton, E. (2004) *Doba nevinosti*, Zagreb.
8. Tolkien, J. R. R. (2004) *Vlastelin kolec*, Moskva.
9. Televizija.

Literatura:

- ANIĆ, VADIMIR 1991, 1998, 2000, 2003. *Rječnik hrvatskoga jezika*. Zagreb: Novi Liber.
- BABIĆ, STJEPAN i dr. 1991. *Povijesni pregled, glasovi i oblici hrvatskoga književnog jezika. Nacrti za gramatiku*. Zagreb: HAZU, Globus, Nakladni zavod.
- BARIĆ, EUGENIJA i dr. 1990. *Gramatika hrvatskoga književnog jezika*. Zagreb: Školska knjiga.
- Hrvatski enciklopedijski rječnik*. 2002, 2004. Zagreb: Novi Liber, Novi Liber i Jutarnji list.
- KOSTOMAROV, V. G 1999. *Jazykovej vkus epohi*. St. Peterburg: Zlatoust.
- Kratkaja russkaja grammatika*. 2002. Moskva: Moskovskaja tipografija N° 2 MRF.
- KUNA, BRANKO 1999. Izricanje posvojnosti genitivom u hrvatskom književnom jeziku. *Magistarski rad*. Zagreb.

²⁴ Ista se ideja nalazi i u magistarskome radu Branka Kune (1999: 99), iako je ovdje izražena posvojnost za neživo za koju hrvatska norma dopušta uporabu prijedloga *od* (v. Težak-Babić, 1992: 254): «To bi značilo da je u sintagmi *vrata od sobe* posvojnost preciznije izražena, odnosno da sintagme s prijedložnim izrazima *od+G* označavaju jednoznačniji odnos.» (Kuna 1999: 99).

- Langenscheidts Taschenwörterbuch Russisch-Deutsch, Deutsch-Russisch*. 2003. Moskva: Astrel', AST.
- Novyj anglo-russkij slovar'*. 2000. Moskva: Veče.
- Novyj rosijs'ko-ukrajins'kij, ukrajins'ko-rosijs'kij slovnik*. 2000. Harkov: Edinorog, Evroekspres, Promin'.
- OŽEGOV, SERGEJ IVANOVIČ, ŠVEDOVA, NATAL'JA JUL'EVNA 1995. *Tolkovyj slovar' ruskogo jazyka*. Moskva: Az''.
- Pocket Oxford-Duden German Dictionary*. 2003. Oxford: Oxford University Press.
- POLJANEC, RADOSLAV FRANJO 1967. *Pregled gramatike ruskoga jezika*. Zagreb: Školska knjiga.
- POLJANEC, RADOSLAV FRANJO 1987. *Rusko-hrvatski ili srpski rječnik*. Zagreb: Školska knjiga.
- TEŽAK, STJEPKO BABIĆ, STJEPAN 1992. *Gramatika hrvatskoga jezika. Priručnik za osnovno jezično obrazovanje*. Zagreb: Školska knjiga.
- VORONCOVA, M. J. i dr. 2000. *Russkij jazyk konca XX stoletija (1985–1995). Jazyki ruskoj kul'tury*. Moskva: Studia Philologica.

The Redundancy of the Preposition *ot* in Phrases of Possession

Abstract

The paper shows relatively new use of the preposition *ot* in Russian in phrases which determine possession and usually occur without such a preposition. Such phrases are, if grammatically correct, made only by noun in the genitive case, like *recept zvezdy*, not *recept ot zvezdy*. The phenomenon of the use of the formula: preposition *ot* + noun in genitive, with the form of nominative case = possession of somebody or something is shown by examples taken from a variety of media sources. The stress is on the unnecessary use of the preposition *ot* and its redundancy since the noun is the bearer of semantic content.

Ključne riječi: formula *ot* + imenica (*gen.*) = *posvojnost*, imenica u genitivu za riječi domaćega porijekla, imenica u nominativu za riječi stranog (engleskoga) porijekla

Key words: formula *ot* + noun (*gen.*) = *possessivity*, noun in genitive for Russian words, noun in nominative for foreign (english) words